DEO OPT. MAX. VNI ET TRINO, VIRGINI DEIPARÆ, ET SANCTO LVCÆ ORTHODOXORVM MEDICORVM PATRONO.

QVÆSTIO MEDICA

QVODLIBETARIIS DISPVTATIONIBVS MANE DISCVTIENDA IN SCHOLIS MEDICORVM, DIE IOVIS XXVI. NOVEMBRIS

M. FRANCISCO GVENAVT, Doctore Medico, Præside.

Estne Cerebrum Corde nobilius? 1027

VT vitam Plantis, ità Sensum Animalibus Natura concessit, singulis benigna Mater, nulli nouerca, vt quicquid vnicuique tutando ac fouendo necessarium erat, abundè & cumulatè largita sit. Hæc Æternæ Sapientiæ Ars est, & promptuarium è quo emanaturas virtutes omnes in res creatas depromit. Hæc in vastam Mundi molem effusa, eam intùs agitat & mouet, tàm in minimis miranda, quàm in maximis, in singulis tota, in nullis exhausta; sed nullibi magis suspicienda, quàm in sentiendi eximio illo munere, quod liberaliter indulsit Animantibus. Quorum corpus etsi continuatione ac serie partium, & omnium consentiente cognatione, vnum ac simplex appareat; varium tamen efficitur & dissimile, pro diuersâ earumdem naturâ; quarum nobilissima illa censeri debet, cuius functiones sunt præstantissimæ.

PARTEM beat, ac perficit actio, ad quam tanquàm ad finem, naturali fertur impetu; hæc pendet à facultate, vt facultas ab ipsâmet Animæ essentiâ: cuius præcipuum instrumentum, Æthereus est ille calor, qui nec ignis, nec ab igne trahit originem; sed spiritus est in seminis spumosa portione coërcitus cuius φύσις ἀνάλογος τῷ τῶν ἄστρων στοιχείῳ, genituræ ab omnibus membris deciduæ, λόγοι imprimit πλαστικόν. Hic miranda vi, qua pollet, partes tùm similares, (è quarum numero nemo prudens pilos & vngues expunget) tùm dissimilares effingit. Vtrarumque vnione numerosa illa instrumentorum supellex exurgit; quorum paucissima, nobilitate cæteris antestant, quamplurima infimæ ac vilioris sortis ignobilia habentur: quæ tamen in eo maximè conueniunt, quod simul omnia conformentur, licet dispari tempore singula perficiantur.

PRINCIPATV non vnico, sed triplici reguntur Animalium corpora, Hepate, Corde, & Cerebro: quorum, etsi diuersæ sint gestiones, tantus tamen horum est concentus, támque concors, in commune totius corporis commodum, conspiratio, vt mutuis carere nequeant auxilijs, & vno corruente, reliqua pariter intercidant. Hepar sanguinis non modò ἐπαυεισμὸς atque fons gratiosi humoris, quem in vniuersum corpus effundit; sed & primus αἱματώσεως author, spiritusque naturalis effector, quod dùm cætera corporis membra suaui illo nectare affatìm reficit, omnium vires ac robur instaurat. Cor facultatis vitalis sedes, Solis instar, perenni suo motu & influxu, vniuersi corporis vim quasi sopitam ac torpescentem erigit ad opus, atque insitum cuiusque partis calorem, fugacemque viuacitatem indesinenter fouet ac recreat. At Cerebrum Animalium omnium facultatum domicilium, actiones multò nobiliores edit. Ecquid enim habent Animalia motus & sensuum functionibus, aut cogitandi discurrendive munere sublimius? horum ope noxia & aduersa à salutaribus & iucundis dijudicant, hæc prosequuntur, illa refugiunt.

EQVIDEM vita frui pulchrum; ast moueri, sentire, & Ratiocinari longè nobilius: id quod ipsis Brutis non denegatum. Cur enim virtus illa eorum Imaginationi non concederetur, cum eius viribus haud sit impar? Affirmat enim illa, seu vnit species, discurritque, cum nihil aliud discurrendo efficiatur, quàm notionum seu imaginum, quibus duæ propositiones constant, in vnum recollectio & vnio, ex qua Conclusio nascitur. Tota namque Ratiocinij natura posita est in Animæ recursu ad priores notiones cum posterioribus vniendas & colligandas. Et certè qui Brutorum in addiscendo docilitatem, in vitandis noxijs sagacitatem, in commodis perquirendis solertiam, in persequendis fugiendisve hostibus industriam & astutiam, in ope vel expostulandâ vel suppetitandâ diuersam vocis (quæ articulata est) inflexionem, affectuum denique ac secretiorum sensuum sibi inuicem communicationem accuratiùs examinauerit, tàm illustre Sapientiæ ac Potentiæ Diuinæ monimentum in dubium reuocabit nunquam, Rationisque capacem Phantasiam, adeóque & Cerebrum haud inficiabitur

RATIONIS functionum omnium principis & nobilissimæ propria sedes & organum est Cerebrum. Hinc mirabilis eius structura sinubus multis excauata, tot venarum & arteriarum labyrintheis plexibus implicita. Parenchyma molle & sequax excipiendis ac retinendis rerum simulachris, in quæ Anima cognoscendo sese transformat, aptissimum: non Cordis, quî enim illa in membro denso, & ob continuam vibrationem duro & rebelli imprimi & explicari potuissent? Temperies frigida & humida, pacatis & quietis Sensuum functionibus accommodatissima: non Cordis, in quo tantus æstus, tantaque humorum tempestas perpetuò tumultuantur. Dicam compendio, Cerebri gratiâ corpus totum, adeòque & ipsum Cor videtur effictum, vt eius famulatu & operâ vteretur nobilis illa pars, in spiritus & sanguinis vitalis exquisitâ coctione, ad vsum præstantissimarum Cerebri actionum institutâ.

Ergo Cerebrum Corde nobilius.

DOMINI DOCTORES DISPVTATVRI.

M. Petrus Bourdelot.
M. Carolus le Breton.
M. Claudius Perraut.
M. Tussanus Fontaine.
M. Franciscus Pajot.
M. Florimondus Langlois.
M. Carolus le Clerc.
M. Ioannes Bourgeois.
M. Franciscus Guenaut Præses.

Proponebat Lutetiæ FRANCISCVS DE LA CHAMBRE Senomanus, A. R. S. H. M. DC. LIV.